

Vem styr universitetet?

En grundläggande idé med universitet är att studenter och akademiska lärare träffas för att skapa, överföra och sprida kunskap baserat på vetenskaplig grund. Det är då naturligt och effektivt om universitetsorganisationen leds av akademikerna, i samråd med studenterna. I dagens moderna inflytandesamhälle blir det också naturligt att involvera den tekniskt/administrativa personalen i samrådet. Men precis som det är naturligt i en kapitalistisk ekonomi, byggd på samverkan mellan arbete och kapital, att kapitalisterna, i samråd med arbetets representanter, leder sina bolag, är det akademikerna som leder sina universitet.

Förra veckan fick mina studenter ett Nej från den byråkratiska ledningen vid ekonomihögskolan på sin förfrågan om de kunde få massdistribuera en enkät till de anställda avseende etisk orientering i arbetslivet. Jag, som är van att möta stor välvilja från andra organisationer, t ex revisionsbyråer, när mina studenter gör sådan förfrågan, reagerade givetvis med att ställa en fråga till den akademiska administrativa ledningen om ekonomihögskolan hade en så kunskapsfientlig policy. Svaret jag fick från den akademiska administrativa ledningen, dvs dekanen, var att frågan hanterades av kanslichefen. Kanslichefen är en mycket trevlig person, med den för högre byråkratisk-administrativa chefers så sällsynta förmåga att höra och att vara villig att diskutera. Hon gjorde så ock denna gång och medgav att det var ett felaktigt beslut. Gott så, hon är en hederskvinna.

Men medan detta personligt löstes på ett gott sätt, må man ifrågasätta det principiella i agerandet och förskräckas över vad det indikerar. En fråga om kunskapspolicy hänvisas från den akademiskt administrativa ledningen till den byråkratiskt administrativa ledningen. Kunskapspolicy på ett universitet är en byråkratisk fråga!

Detta kan jämföras med hur det skulle hanteras på mitt universitet. Där skulle den akademiskt administrativa ledningen, dvs Dekanen, uttolkat kunskapspolicy och fattat beslut. Om jag hade ogillat beslutet, hade jag vänt mig till den akademiska universitetsledningen, dvs kollegiet. Där skulle man diskutera policy och beslutat hur den skall formuleras, och i det här fallet, hur den skall uttolkas. Därefter går en enkel order till den akademiska administrativa ledningen att genomföra policy. I mitt universitet hade frågan om policy inte ens varit en Dekan-fråga, utan en fråga för kollegiet.

Världen är upp och ner. Byråkraterna, som skall hantera det som Dekanen har att genomföra utifrån kollegiets beslut, är de som idag beslutar hur kollegiets medlemmar skall arbeta.

Detta är än mer än Direktörernas revolution. Burnham skulle förfäras än mer idag. Det är sekreterarnas revolution. De styr över direktörerna som styr över huvudmännen. Och huvudmännen, dvs akademikerna, drar sig tillbaka, stänger dörren till lektionssalen och hoppas innerligt att direktörerna, dvs dekaner och annan administrativ akademisk personal, inte skall hitta dem. Eller att sekreterarna, dvs den byråkratiska administrativa personalen skall hitta dem. På det att de skall få fullgöra sin universitetsplikt, att tillsammans med studenterna skapa, överföra och sprida kunskap vunnen på vetenskaplig grund.

Öllsjö den 1:a maj 2014

Sven-Olof Yrjö Collin